

Úřad pro mezinárodněprávní
ochranu dětí

Mezinárodní únosy dětí (a další agenda UMPOD)

Činnosti ÚMPOD

- Vymáhání výživného
- Mezinárodní únosy dětí + zajištění práva styku
- Mezinárodní adopce
- Další činnost – kolizní opatrovník, repatriace, svěřování dítěte do péče v zahraničí (čl. 56 nařízení Brusel II bis), prošetřování poměrů dětí v zahraničí (čl. 55), poradenství, participace na přípravě legislativy, která se dotýká působnosti úřadu

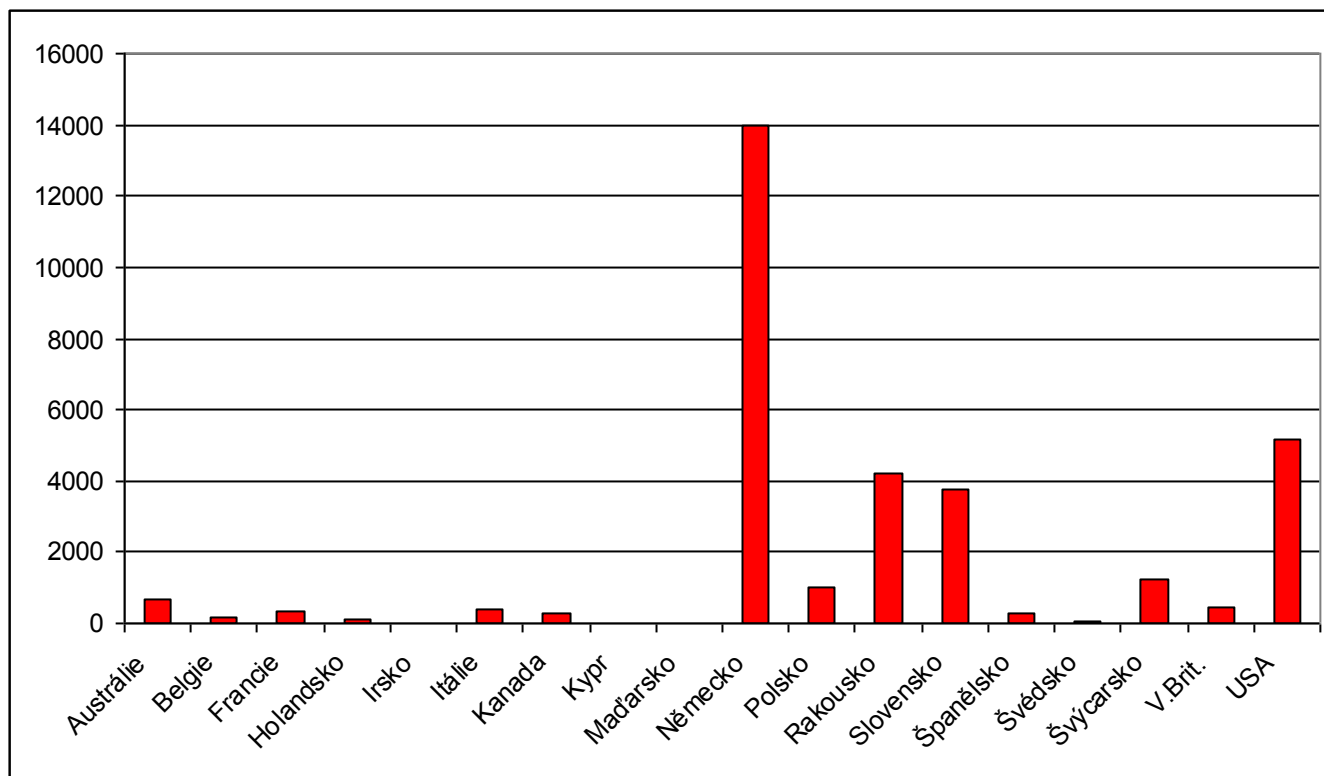
Vymáhání výživného

- 70 % spisů (více jak 2 000 živých spisů)
- Bezplatně jak pro oprávněné v ČR, tak i v zahraničí
- **Právní předpoklady** vymáhání
 - Existence mezinárodní úpravy - New Yorská Úmluva – *Úmluva OSN o vymáhání výživného v cizině* ze dne 20. 6. 1956, *Úmluva o uznávání a vykonatelnosti rozhodnutí o vyživovací povinnosti k dětem* ze dne 15. 4. 1958 – Haag, *Úmluva o uznávání a výkonu rozhodnutí o vyživovací povinnosti* ze dne 2. 10. 1973 – Haag, komunitární právo – nařízení *Brusel I*, *dvoustranné smlouvy*, *prohlášení reciprocity*
- **Faktické předpoklady** vymáhání – existence uznatelného a vykonatelného rozhodnutí, spolupráce ze strany cizozemských orgánů, znalost adresy a majetkových poměrů povinného, existence postižitelného příjmu či majetku povinného
- **Problémy při vymáhání** – nespolupráce, nemožnost nalézt povinného, nemajetnost

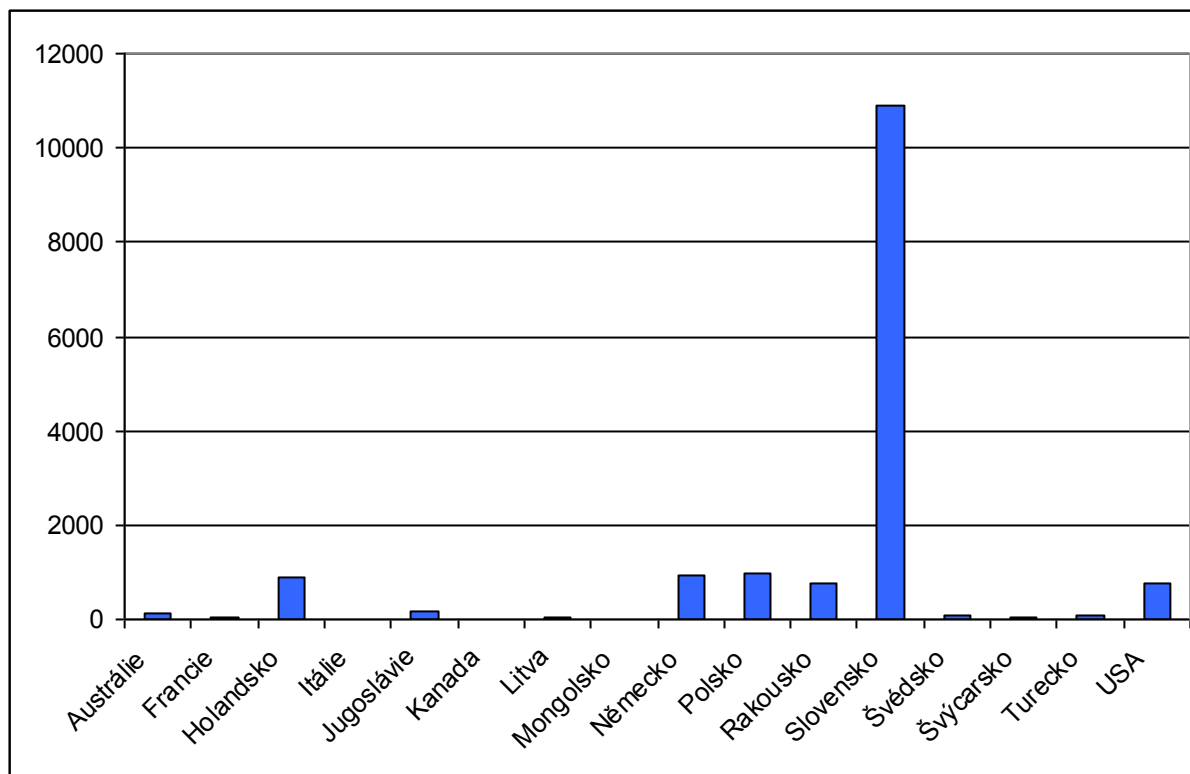
Vymáhání výživného

Roky	Červené	Modré
2007	9 897 000	5 081 000
2008	9 108 000	5 226 000
2009	11 348 000	4 906 000
2010 (do října)	9 208 000	5 151 000

Vymáhání výživného Výživné vymožené z ciziny 2007 – 10/2010

Vymáhání výživného Výživné vymožené do ciziny 2007 – 10/2010

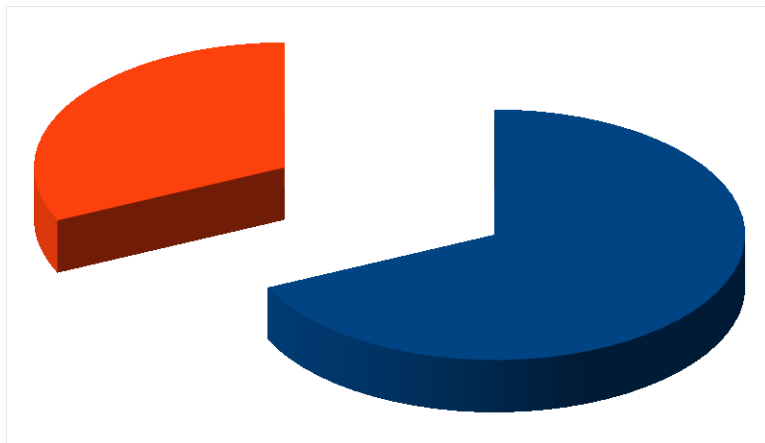
Mezinárodní adopce dětí

- ČR postupuje při zprostředkování osvojení **výhradně** dle Úmluvy o ochraně dětí a spolupráci při mezinárodním osvojení – 29. 5. 1993, Haag
- ČR jako země původu – ročně přibližně 40 dětí, za 10 let účinnosti Úmluvy 337 dětí
- Úřad vystupuje jako ústřední orgán
- Princip subsidiarity
- Matching a interakce
- Vývojové zprávy (až do 48 po převezení dítěte)
- Úřad vydává souhlas s osvojením českého dítěte do zahraničí dle Úmluvy, nikoli naopak – po 6 měsících a 3 zprávách
- Osvojení do ČR

Mezinárodní osvojení

Statistické údaje – (aktuální k 29. 11. 2010) podle pohlaví :

Počet dětí svěřených do preadopční péče za rok 2000-2010 - podle pohlaví

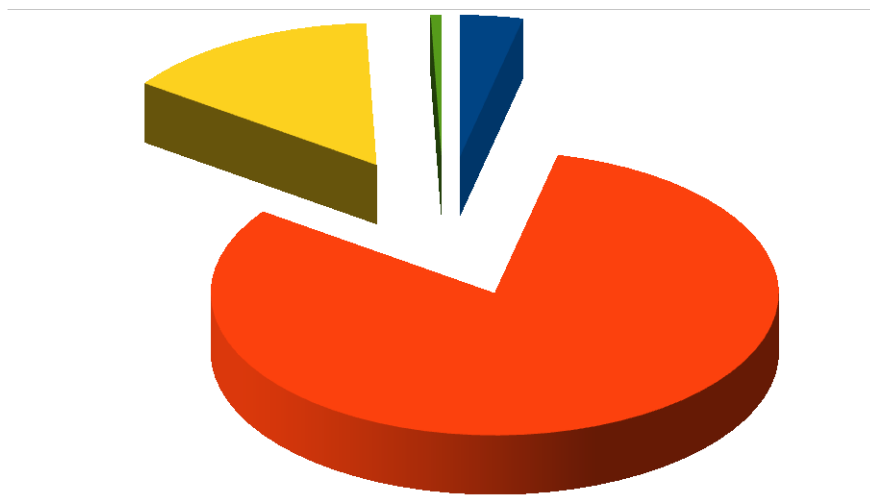
chlapci	229
dívky	108
kontrolní součet	337

■ chlapci
■ dívky

Mezinárodní osvojení

Statistické údaje – (aktuální k 29.11. 2010) podle věku :

Počet dětí svěřených do preadopční péče za rok 2000-2010 - podle věku

do 1 roku	12
1 – 5 let	274
5 – 9 let	49
9 let a více	2
kontrolní součet	337

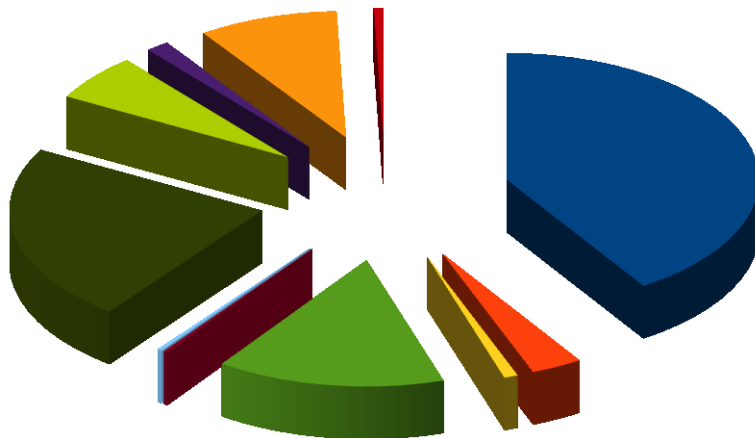
- do 1 roku
- 1 – 5 let
- 5 – 9 let
- 9 let a více

Mezinárodní osvojení

Statistické údaje – (aktuální k 29. 11. 2010) podle států :

Počet dětí svěřených do preadopční péče za rok 2000-2010 - podle států

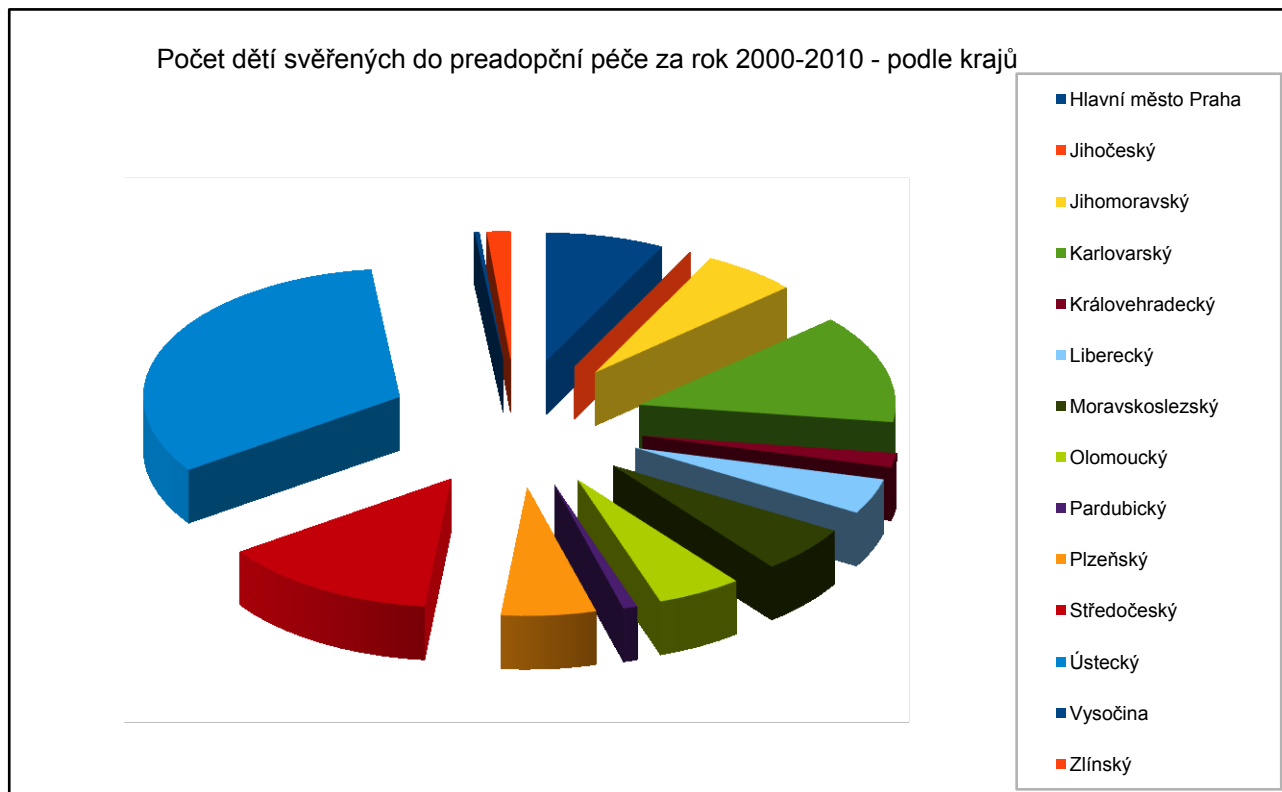

■ Dánsko
■ Francie
■ Island
■ Itálie
■ Kanada
■ Kypr
■ Německo
■ Rakousko
■ Španělsko
■ Švédsko
■ Švýcarsko

Dánsko	137
Francie	11
Island	3
Itálie	49
Kanada	1
Kypr	1
Německo	76
Rakousko	20
Španělsko	5
Švédsko	32
Švýcarsko	2
kontrolní součet	337

Mezinárodní osvojení

Statistické údaje – (aktuální k 29. 11. 2010) podle krajů :

Hlavní město Praha	25
Jihočeský	0
Jihomoravský	20
Karlovarský	46
Královehradecký	6
Liberecký	15
Moravskoslezský	20
Olomoucký	18
Pardubický	3
Plzeňský	20
Středočeský	46
Ústecký	112
Vysočina	1
Zlínský	5
kontrolní součet	337

Další agenda

- Článek 56 nařízení Brusel II bis
- Repatriace dle 36 ZOSPOD
- Kolizní opatrovnictví

Mezinárodní únosy dětí

Co je to „mezinárodní únos dítěte“?

- Únos jako TČ?
- V některých jurisdikcích ano, podle českého práva se názory různí – zde mluvíme **pouze** o občanskoprávních aspektech – odrazu únosu v soukromoprávní sféře
- „Únos“ – legislativně technická zkratka – abduction

Mezinárodní únosy dětí - obecně

- Nejde o únos v trestněprávním slova smyslu
- Úpravu nalezneme v:
 - 1/ **Haagská úmluva o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí**
 - Přijata 25. 10. 1980, pro ČR 1. 3. 1998, 34/1998 Sb.
 - 2/ Nařízení rady (ES) č. 2201/2003 – tzv. nařízení **Brusel II. bis**
 - Ze dne 27. 11. 2003, pro ČR 1. 5. 2004
- Vzájemný vztah – lex specialis x generalis
- **Úmluva o právech dítěte**
 - čl. 11 odst. 1/: státy úmluvy činí opatření k potírání nezákonného přemísťování dětí do zahraničí a jejich nenavrácení zpět
 - + čl. 9 – Státy ... zajistí, aby dítě nemohlo být odděleno od svých rodičů proti jejich vůli, ledaže ... na základě soudního rozhodnutí a v souladu s platným právem a v příslušném řízení určí, že takové oddělení je potřebné v zájmu dítěte. ...zneužívání nebo zanedbávání dítěte rodiči nebo žijí-li rodiče odděleně a je třeba rozhodnout o místě pobytu dítěte.

Co je tedy obsahem pojmu?

- Kdo unáší?
- Koho unáší?
- Komu unáší?
- Kam unáší?
- Čí právo je porušeno?
- Který z rodičů má právo rozhodovat o tom, kde dítě bude pobývat?
- Co by mělo být účelem právních předpisů, které se mezinárodními únosy zabývají?

Definice

HÚ – čl. 3:

- Protiprávní
 - Přemístění nebo zadržení
 - Dítěte
 - Mimo stát jeho obvyklého bydliště,
 - Čímž bylo porušeno právo péče o dítě
-
- Obdobná definice je obsažena v čl. 2 odst. 11 nařízení Brusel II bis

Protiprávnost

- Porušeno něčí právo
 - 1/ dítěte
 - 2/ opuštěného rodiče (left-behind parent)
- Protiprávnost se posuzuje podle práva státu obvyklého bydliště !

Přemístění x Zadržení

- **Přemístění** – bez souhlasu druhého rodiče je dítě již přemístěno do zahraničí
- **Zadržení** – dítě se přesune se souhlasem druhého rodiče, ale již se nevrátí do místa obvyklého bydliště v dohodnutém termínu
- **Význam rozlišení**

Dítě

- FO mladší 16 let
- Proč jen tyto děti?

Mimo stát obvyklého bydliště

- Obvyklé bydliště – význam pro posouzení protiprávnosti, kam bude dítě navraceno atd.
- Opouštění konceptu státního občanství – přechod k pojmu „obvyklé bydliště“ – autonomní výklad
- ≠ trvalé bydliště
- Výklad ESD – věc A: - dítě je integrováno v rámci sociálního a rodinného prostředí
 - přihlédnout především k trvání, pravidelnosti, podmínkám a důvodů pobytu dítěte, státní občanství dítěte, místu školní docházky dítěte, jazykovým znalostem a rodinným a sociálním vazbám dítěte

Porušení práva péče o dítě

- Přemístění či zadržení lze považovat za protiprávní pouze pokud je tím **porušeno právo péče** určitého subjektu
 - Osoba, instituce nebo kterýkoliv jiný orgán buď společně, nebo samostatně
 - Kdo se určuje podle práva státu obvyklého bydliště
- **A** v době přemístění nebo zadržení bylo toto právo **skutečně vykonáváno** nebo by bylo takto vykonáváno, kdyby bylo nedošlo k přemístění či zadržení.
- Vyplývá ze zákona, rozhodnutí, dohody
- čl. 5 Úmluvy – subjektu svědčí právo péče o dítě tehdy, může-li vykonávat fyzickou péči o dítě a **rozhodovat** o místě obvyklého bydliště dítěte – má právo veta

Co je cílem uvedených mezinár. dokumentů?

- **Prevence** - zabránit únosům – práce s rodinou, informování
- když už k únosu dojde:
 - zásadně **zajistit BEZODKLADNÝ návrat dětí** protiprávně přemístěných nebo zadržovaných v některém smluvním státě,
 - zajistit, aby práva týkající se péče o dítě a styku s ním podle právního řádu jednoho smluvního státu byla účinně respektována v ostatních smluvních státech.

HU – čl. 1

DŮLEŽITÉ

- Rozhodování ve věci mezinárodních únosů dětí, tedy zda bude nařízen návrat dítěte do státu obvyklého pobytu před přemístěním, **není rozhodováním ve věci samé! – čl. 19 HÚ**
- O péči o dítě může rozhodovat pouze soud obvyklého bydliště před protiprávním přemístěním či zadržením.
 - Výjimky – přenesení působnosti – HÚ x B II.
 - Prevence forum shopping

Kolize dopadajících právních předpisů

Mohou v zásadě nastat 3 situace:

1/ státy mimo HÚ a B II.

- žádná úprava

- dvoustranné mezistátní smlouvy

2/ státy mimo EU, ale člen HÚ

3/ státy EU – členové HÚ

Úprava mezinárodních únosů dle HÚ

- Zásada dítě **navrátit** – existují určité výjimky
- Zásada **rychlosti** – čl. 2 + čl. 11 – všechny orgány (soud, spr. org.) jednají urychleně, do 6 týdnů
- O návratu rozhoduje soud státu, kam bylo dítě přemístěno
- O právu péče rozhoduje stát obvyklého bydliště (výjimky viz dále)

Ústřední orgány

- Čl. 6 HÚ
- Každý členský stát určí ÚO, aby plnil povinnosti plynoucí z HÚ
- Především spolupráce ÚO navzájem při odesílání a přijímání žádostí o návrat
- Po podání žádosti o návrat další úkoly - čl. 7 HÚ
- ÚMPOD je ÚO pro ČR
- Snahou úřadu je působit zejména **preventivně**, poté směrem ke smírnému vyřešení případu – mediace za účasti psychologa úřadu, problematické body

Postup při řízení o návrat dítěte

- **Vždy jen na návrh!**
 - Opuštěný rodič má dvě možnosti: žádat návrat nebo ne – pokud nebude návrat žádat, nebude k protiprávnosti soud přihlížet ex offo
 - Subjekt, který tvrdí, že bylo porušeno jeho právo péče o dítě se může obrátit:
 - Na ÚO státu obvyklého bydliště dítěte
 - Na ÚO státu, kam bylo dítě přemístěno či zadrženo
 - Přímo na soud státu, kam bylo dítě přemístěno
- Návrh musí obsahovat náležitosti: čl. 8 HÚ ≠ žaloba o návrat
- ↳ ÚO učiní všechna opatření potřebná k dosažení dobrovolného návratu

Procesní postup soudů státu přemístění

- Rozhodnout co nejrychleji o návratu či nenávratu
- Po podání žádosti o návrat nemohou meritorně rozhodovat o péči o dítě, dokud nebude rozhodnuto o návratu či nenávratu – poté mohou (!pozor u států EU jinak) – čl. 16 HÚ
- I přesto, že by stát, kam bylo dítě uneseno v mezidobí před podáním žádosti rozhodl, **není takové rozhodnutí překážkou pro vydání rozsudku o návrat dítěte** – čl. 17 HÚ

Návrat či nenávrat?

- **Zásadou** je protiprávně přemístěno dítě **navrátit**, pokud od jeho přemístění do doby podání návrhu **neuplynul 1 rok**
- I po uplynutí - soud nařídí návrat – dítě se **nesžilo**
- ! Osoba, jejíž právo péče bylo porušeno se návratu musí **aktivně domáhat**
- ! Soud státu místa, kam bylo dítě přemístěno bude rozhodovat, zda bylo přemístění či zadržení protiprávní podle práva státu obvyklého bydliště před přemístěním + čl. 14 (přihlednutí k právu či rozhodnutím státu obv. bydliště bez dalšího) + 15 HÚ (vydání potvrzení či rozhodnutí o tom, že dítě bylo protiprávně přemístěno)
- ! **zúžené zorné pole řízení x neplést s řízením o péči**

Soud nenařídí návrat, když...

- VÝJIMKY – RESTRIKTIVNÍ VÝKLAD A POUŽITÍ
- Přemístění nebo zadržení **nebylo protiprávní**
- Poškozený rodič dal následně **souhlas** s pobytem dítěte nebo se s ním **smířil**
- **Nedovolují to zásady** dožádaného státu **o ochraně LPaZS**
- Osoba, jež s návratem nesouhlasí (rodič únosce) **prokáže**, že:
 - Poškozený rodič právo péče **nevykonával**, **souhlasil** či se později s přemístěním dítěte **smířil**
 - **∃ vážné nebezpečí** duševní či fyzické **újm**y dítěti či by bylo dítě jinak vystaveno **nesnesitelné situaci**
 - Dítě nesouhlasí
 - Soud musí přihlídnout k info o sociálním postavení dítěte v zemi obvyklého pobytu (pouze pokud jsou namítnuty okolnosti stanovené v čl. 13 HÚ)

Speciality pro státy EU – nařízení B. II bis

- Aplikace nařízení pouze inter partes
- Kolize HÚ a B II. bis – nařízení je lex specialis k HÚ - nařízení neupravuje všechny otázky
- Čl. 60 B II. bis – v záležitostech upravených v nařízení má nařízení přednost před HÚ
- Únosová otázka je řešena především v čl. 10 a 11
- Nařízení zpřísňuje aplikaci výjimek + zavádí přísnější procesní postupy, resp. klade důraz na procesní práva stran

Nutnost rozlišení HÚ x B II.

- B II. - čl. 11 - navazuje na HÚ, ale zpřísňuje podmínky užití výjimek
 - V řízení o návratu dítěte musí být **dítěti** zajištěna možnost být **vyslechnuto** x věk + vyspělost
 - **Nemůže** být **zamítnuto** navrácení dítěte, pokud **strana** návrat požadující **nedostala příležitost být vyslechnuta**
 - !! Nemůže být zamítnuto navrácení dítěte dle **čl. 13 b**, pokud se prokáže, že **byla přijata vhodná opatření** k zajištění ochrany dítěte po jeho navrácení - !velká důvěra vůči zemi původního obvyklého původu
 - Ze států mimo EU - není zajištěna reciprocita, uznávání rozhodnutí, jejich výkon – aplikace výjimek je však běžná celosvětově – mirror orders

Důraz na rychlost celého řízení

- Bezodkladnost navrácení dítěte
- HÚ – orgány smluvních států budou jednat urychleně
- HÚ – rozhodnutí do 6 týdnů
- B II. - soud jedná rychle, využívá nejrychlejší postupy, kromě mimořádných okolností má být rozhodnuto do
6 týdnů od podání žádosti
- Je otázkou, zda do 6 týdnů má být vydáno i případné odvolací rozhodnutí

Řízení o navrácení nezletilého dítěte ve vecech mezinárodních únosů dětí - 193a – e OSŘ

- Spec. řízení vložené do osř novelou 259/2008 Sb.
- Povaha řízení
- Dle právní úpravy striktní řízení, rychle vedené
 - Krátké lhůty (jak pro podání vyjádření stran, tak i pro vydání rozhodnutí 3+7) – celkově velká rychlost řízení
 - Nemožnost prominutí zmeškání lhůt
 - Nepřípustnost žaloby na obnovu řízení, žaloby pro zmatečnost ani dovolání
 - Předběžná vykonatelnost – odvolání nemá odkladný účinek – nutno požádat

Zásady řízení

- 1/ RYCHLOST!!!
- 2/ Snaha o dobrovolné - smírné řešení
 - Rodič – únosce se s dítětem vrátí či proběhne jiná DOHODA mezi rodiči
 - Snaha o přivedení znesvářených stran k dohodě – mediace, rodinná terapie

Ad 1/ Rychlost

1.

- **88 – výlučná místní příslušnost** – MS Brno – (i pro výkon rozhodnutí)
- Za urč. okolností nemusí být nařízeno jednání – 193e
 - a) jestliže se má za to, že žalovaný proti návrhu na navrácení dítěte nemá námitek (193d), nebo
 - b) lze-li ve věci rozhodnout jen na základě účastníky předložených listinných důkazů a účastníci se práva účasti na projednání věci vzdali, popřípadě s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasí nebo má-li se za to, že se účastníci práva účasti na projednání věci vzdali, nebo že s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasí (101 odst. 4).

Ad 1/ Rychlost

2.

- Vhodná opatření – i bez návrhu, bez slyšení účastníků – předběžná opatření
 - (1) Soud činí i bez návrhu vhodná opatření k zajištění podmínek pro navrácení dítěte (74), přičemž zejména učiní opatření k
 - a) soudnímu dohledu nad pohybem dítěte na území státu,
 - b) zabránění dítěti opustit území státu bez souhlasu soudu,
 - c) zabránění narušení osobních vazeb mezi dítětem a žalobcem.
 - (2) Soud na návrh žalobce rozhodne též o prozatímní úpravě styku žalobce s dítětem, osvědčí-li žalobce právo na péči o dítě.
 - (3) O přijetí vhodných opatření soud rozhoduje bezodkladně, zpravidla bez slyšení účastníků.

Ad 1/ Rychlost

3.

- **Krátké procesní lhůty - 193d**
- Soud – 3 dny k zaslání výzvy žalovanému k písemnému vyjádření
- Žalovaný – 7 dnů na vyjádření a aby v případě, že s návrhem na navrácení dítěte nesouhlasí,
 - a) ve vyjádření vylíčil **rozhodující skutečnosti**, na nichž staví svoji obranu,
 - b) k vyjádření **připojil listinné důkazy**, jichž se dovolává,
 - c) **označil důkazy** k prokázání svých tvrzení, jakož i uvedl, zda se **vzdává práva účasti na projednání věci**.
- Výzva (usnesení) doručeno do VR
- Žalovaný se **bez vážného důvodu na výzvu soudu včas nevyjádří a** ani ve stanovené lhůtě soudu nesdělí, jaký vážný důvod mu v tom brání, **má se za to, že se vzdává práva účasti na projednání věci a že proti návrhu** na navrácení dítěte, který je proti němu žalobou uplatňován, **nemá námitek**; o tomto následku musí být poučen.

- Rozhodnutí do 6 týdnů
 - ! pokud dojde k prodlení, stačí aby se s tím soudce vyrovnal v odůvodnění
 - Pravomocné či jen prvního stupně?
 - 193e odst. 2.: Nejsou-li dány důvody zvláštního zřetele hodné, vydá soud rozhodnutí ve věci samé zpravidla do 6 týdnů od zahájení řízení; vydá-li soud rozhodnutí po uplynutí lhůty, uvede v odůvodnění rozhodnutí skutečnosti, pro které nebylo možné lhůtu dodržet.
- Odvolání – klasicky 15 dní

Účast dítěte v řízení

- **Právo být slyšeno – ÚPD čl. 12**
- **B II. - čl. 11 odst. 2** – pokud je v řízení otevřena otázka dle čl. 12+13 HÚ, musí být dítě slyšeno x nevhodné (vyspělost)
- **HÚ – čl. 13 odst. 2** – možnost odmítnutí návratu dítěte, pokud s tím dítě nesouhlasí – s ohledem na vyspělost...
- **Osř - 100 odst. 4** - řízení, jehož účastníkem je nezletilé dítě, které je schopno formulovat své názory, soud postupuje tak, aby byl zjištěn jeho názor ve věci - výsledkem dítěte
- Výjimečně: prostřednictvím jeho zástupce, znaleckého posudku nebo příslušného OSPOD
- Výslech dítěte může soud provést i bez přítomnosti dalších osob, lze-li očekávat, že by jejich přítomnost mohla ovlivnit dítě tak, že by nevyjádřilo svůj skutečný názor. K názoru dítěte soud přihlíží s přihlédnutím k jeho věku a rozumové vyspělosti.
- Dítě je v řízení zastoupeno kolizním opatrovníkem - OSPOD

Podmíněný či odložený návrat

- 193e odst. 3.: Soud **může** v rozhodnutí **podmínit nebo podmíněně odložit navrácení** dítěte, a to **splněním přiměřených záruk** žalobcem nebo vydáním rozhodnutí anebo učiněním jiných **opatření orgány státu**, do něhož má být dítě navraceno.
- Viz B II. čl. 11 odst. 4.: Soud nemůže zamítnout žádost o navrácení dítěte na základě článku 13 písm. b) Haagské úmluvy z roku 1980, **pokud se prokáže, že byla přijata vhodná opatření** k zajištění ochrany dítěte po jeho navrácení.

Výkon rozhodnutí

1.

- Speciální úprava pro výkon rozhodnutí o výchově nezletilých dětí - 272+3 osř
- O důsledcích neplnění povinností uložených rozsudkem musí být povinný poučen – odnětí dítěte
- Možnost ještě vyzvat povinného k plnění dobrovolně – shledá-li soud zvláštní důvody či nebyl-li povinný poučen
- Soud v tomto může požádat o pomoc OSPOD – vést povinného k dobrovolnému splnění bez nutnosti nařídit výkon (272 odst. 2+3)

Výkon rozhodnutí

2.

- Pokud je to účelné, lze ukládat pokutu
- I opakovaně - každá pokuta může být až 50.000,-- Kč
 - 273 odst. 1

Výkon rozhodnutí

3.

■ Pokud je to účelné může soud:

- Uložit povinnému účast na **mimosoudním smírčím, mediačním jednání či rodinné terapii** – max 3 měs.
- **Navykací režim (plán)** - 273 odst. 2 písm. b) - je-li to v zájmu dítěte
 - postupný kontakt dítěte s osobou oprávněnou ke styku s ním (Soud si zpravidla před stanovením plánu opatří odborné vyjádření o vhodnosti, obsahu, rozsahu a době trvání)
 - Kontrola plnění plánu - vhodná osoba nebo zařízení, i soud přímo

Výkon rozhodnutí

4.

- Odnětí dítěte – poslední alternativa při nezdaru všeho předešlého
- Instrukce ministerstev č. 142/2007
- 273 odst. 3 a násl.
- Nařízení výkonu závazné pro každého
- Vykonavatel oprávněn učinit prohlídku bytu či jiné místnosti + zjednat si přístup
- Výlučná příslušnost MS Brno

Následná příslušnost

- Pokud je dítě **navráceno** – rozhoduje soud jeho obvyklého bydliště (EU x non EU – 2str nebo ZMPS)
- **Při rozhodnutí o nenavrácení**
- Odpadne překážka podle čl. 16 HÚ
- **EU**: po vydání rozhodnutí o nenavrácení musí soud, který tak rozhodl, ihned (max. 1 měsíc) zaslat opis rozhodnutí a příslušné písemnosti, soudu státu obv. bydliště před přemístěním
- Soud státu obv. bydliště oznámí přijetí hlášení oběma stranám a vyzve je, aby do 3 měsíců doručily soudu své podání, aby mohl prošetřit otázku péče o dítě - **!zachována příslušnost státu původního obv. bydliště**
- I přes rozhodnutí o nenavrácení je vykonatelné jakékoli další rozhodnutí o péči o dítě vydané podle B II.
- **Non EU - ZMPS**

Alternativa řízení podle Úmluvy

- poškozený rodič dosáhne v zemi obvyklého pobytu dítěte před protiprávním přemístěním či zadržením vydání **rozhodnutí o péči o dítě**

-» požádá o uznání a výkon rozhodnutí

- buď dle B II. (v rámci ES)

- nebo podle úmluv o uznávání a výkonu rozhodnutí, popř. pokud nejsou požádá o uznání

(např. Úmluva o pravomoci orgánů, použitelném právu, uznávání, výkonu a spolupráci ve věcech rodičovské zodpovědnosti a opatření k ochraně dětí nebo Evropská úmluva o uznávání a výkonu rozhodnutí o výchově dětí a o obnovení výchovy dětí)

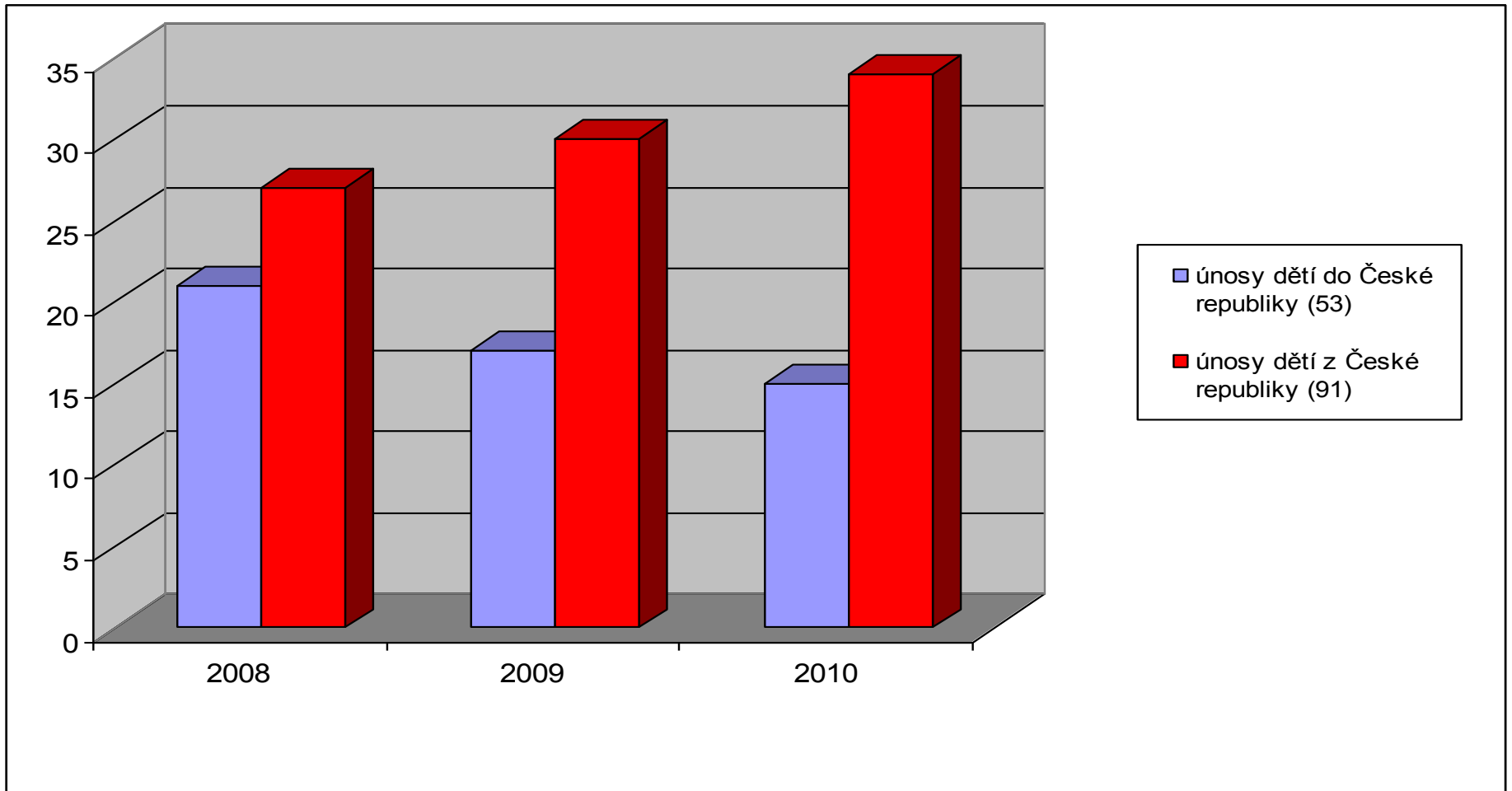

Činnost soudů státu obvyklého bydliště dítěte

- I když je dítě uneseno do zahraničí, české soudy nesmí usnout
- Nadále jsou příslušné k rozhodování o péči – pouze dosažení zpráv o dítěti, zjištění jeho názoru atd. je problematictější
- České právo je zejména pro systém common law těžko pochopitelný => buď ústřední orgán nebo příslušný soud vydá osvědčení o právu – osvědčení, zda bylo přemístění protiprávní či nikoli – čl. 15 Úmluvy
- Příslušný je obecný soud dítěte, nikoli MS Brno

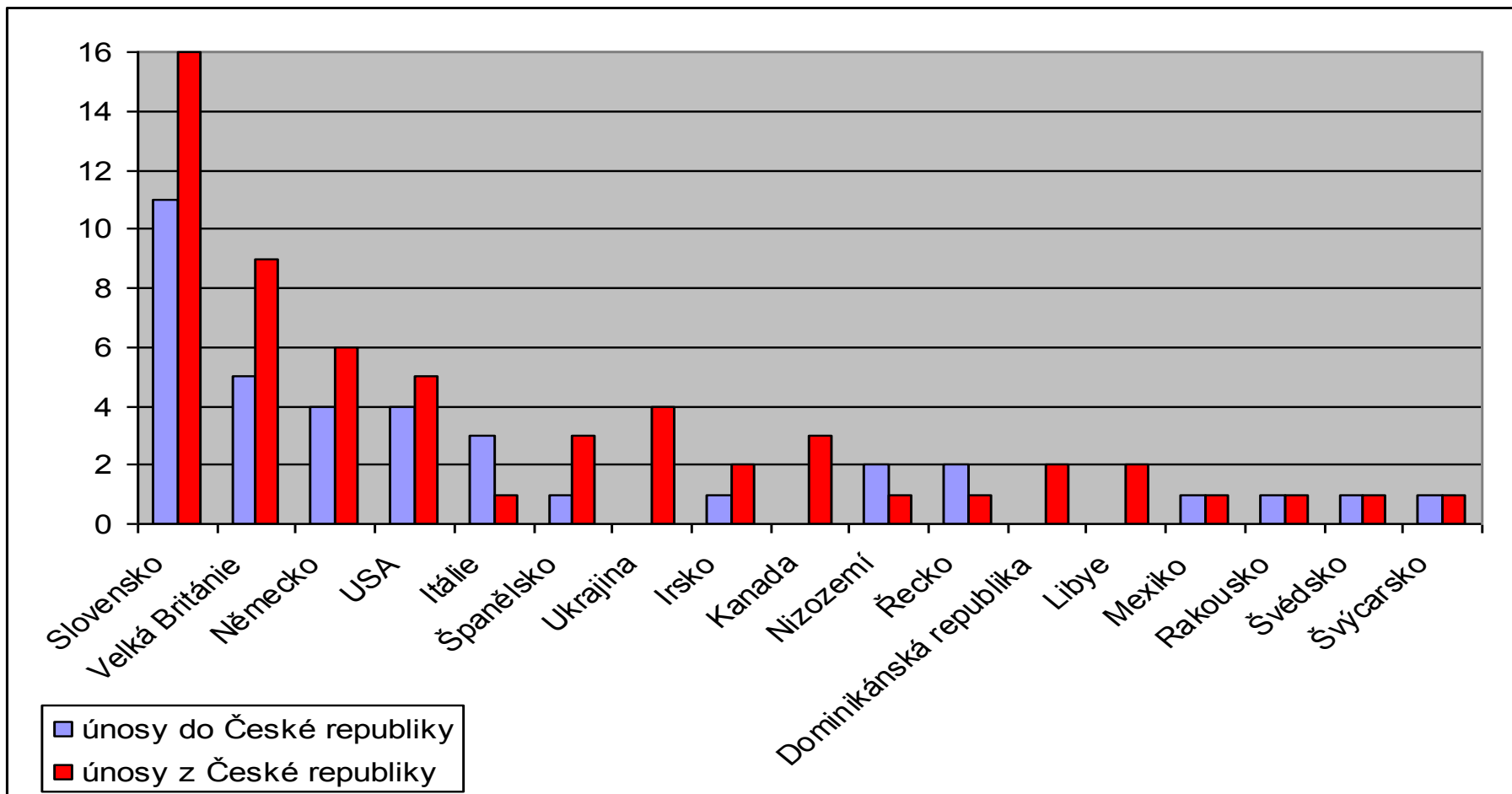

Mezinárodní únosy dětí – řešené případy

Mezinárodní únosy dětí – nejčastější partnerské země

Úřad pro mezinárodněprávní
ochranu dětí

Kde sehnat informace?

- www.umpod.cz/unosy
- www.hcch.net - sekce child abduction
- Databáze INCADAT
- Sekce “publications”
 - Guide to good practise
- www.europa.eu.int/civiljustice
 - Knihovnička
 - Praktická příručka pro používání B II.

Úřad pro mezinárodněprávní
ochranu dětí

Otázky?

Děkuji za pozornost.

Nezapomeňte:

- Článek 3 ÚPD
- 1. **Zájem dítěte musí být předním hlediskem** při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány.
- 2. Státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, se zavazují zajistit dítěti takovou ochranu a péči, jaká je nezbytná pro jeho blaho, přičemž berou ohled na práva a povinnosti jeho rodičů, zákonných zástupců nebo jiných jednotlivců právně za něho odpovědných, a činí pro to všechna potřebná zákonodárná a správní opatření.
- 3. Státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, zabezpečí, aby instituce, služby a zařízení odpovědné za péči a ochranu dětí odpovídaly standardům stanoveným kompetentními úřady, zejména v oblastech bezpečnosti a ochrany zdraví, počtu a vhodnosti svého personálu, jakož i kompetentního dozoru.

Umístění dítěte v jiném členském státě EU

- Právní úprava v čl. 56 nařízení Rady ES č. 2201/2003, tzv. Brusel II bis
- Soud členského státu příslušný rozhodovat o dítěti dle obecných pravidel příslušnosti (čl. 8 – 15 nařízení) hodlá umístit dítě do pěstounské či ústavní péče v jiném členském státě
- Soud by měl nejprve konzultovat ústřední orgán státu, kam hodlá dítě umístit (v ČR UMPOD)
- Soud by měl dítě do péče v jiném členském státě umístit teprve po souhlasu příslušného orgánu dožádaného členského státu

Repatriace

- Zajišťování návratu dětí nacházejících se v cizině bez doprovodu
- 36 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí
- Role zastupitelských úřadu ČR v zahraničí
- Role úřadu
- Převoz a převzetí dítěte v ČR (zahraničí)
- Úhrada nákladů s repatriací